

نومرو ۱۴۱

اجتهاد

۱۵ کانون ثانی ۱۹۲۲

اداره خانه سی

جفل اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

«اون یدنجی سنه تأسیسیه»

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph : St. 865

ناصلسه یونی آله ایدرهك ، حرب زكنینلردن برینك قوجاغنه آتویرمش ! زكنین (سیفیلتیک) اولدیغندن معصومی ده آشیلامش ، برسنه صوکره زكنین مزاره ، دوراده خسته خانیه کیرمش ...!

خسته خانهك قبوسندن چیقارکن سنده لیوردم . دنیاك پك چوق مملکتلرنده برچوق خسته خانهلری زیارت ایتیشدم ، فقط بودرجه فجیع ورقت اورمناقب وسر کدشت صاحی خسته لره تماسده بولونما میشدم . رفیقم صخی مسائل ایله اوغراشدینی ایچون خسته خانهلرک فره نکیلیرله مالامال اولدیغنی خبرویررکن ، بن تورکیانك حرب عمومیده نهلر قازاندیغنی ونهلر غائب ایتدیکنی دوشونیوردم !

اسکندر فخرالمربع

— موسیو ، اونکیکی برشیئمی ؟ هله ، کلده بنم حکایه می دیکله ...

رعشه لر ایچنده صارصیلشم قالمیشدم . رهبریمیزی اون اوچنجی قاریولاده یورغانك آلتدن متجسسانه اطرافنی تدقیق ایدن اون بش یاشلرنده ، صاری صاحلی کوزهل بر قیزك یانه کوتوردی ، و :- دورا ! دییه سسلندی . یونی و قوللری بیاض باندلرله باغلی اولان بو سویلی قیزجیزده بنی پك زیاده متأثر ایدن دیکری کبی تمیز بر حائله قیزی ایمش . بوکون حائله سندن برکیمسه قالمامش .. هپسی ده زور چوللرنده قارغملره وقوردلریم اولمش . دورا ، بو اوکسوز قیز ، اون اوچ یاشنده اولارق تک باشنه بر حائله تزدنده قالمش ، اورادنده بر قادین دلالی

متفکرلره طبابت روحیه صحیفه لری

ولادی و کسبی جنتلر

حقیقی اصالت محمد ؑ عصبیهك مکمل یارادیلمشده در -
اك بویوك میراث سالم برده ماغ دره - فطراضه فقه قصورک
یارادیلمشده دره - صکرده دره دلی اولانلر .

نصف کره شکنده ایکی پارچه دن عبارت بینمرك ایچی بیاض ، قابوخی کیرینتیلی چیقنتیلی سنجابی در . ایچ بیاض قسم عادتاً پیانونك صندیقنده صاقلی تللر کبی دماغك قشرندن محیطده کی اعضایه کیده ن جبل لردن ، انتقال یوللرندن عبارت کبی در . حالبوکه قشری تشکیل ایدن حجره لر پیانونك تماس ایله آیری آیری سسلر چیقاران دیشلرینی آکدیرر . ایشته بوقشرده کی حجره لر ، روحك اینجه لکترینی صاقلایان اهرامجکلر ابویندن منتقل برخصیصه و قابلیتله دوغار . بر طرفدن وجوددن الدینی غدالره بسله نیر ، دیگر طرفدن ادمان ، تعلیم و تربیه سایه سنده نسجنده کیزلشم قابلیتلری یوکسلدیر . شخص ، صحتنی اخلال ایده جك فبالقلردن قوروندجه دماغ حجره لری فطری قابلیت لریله پایدار اولور . تعلیم و تربیه ایله یوکسل ائرلر میدان کتیرر . حالبوکه حیاینده برطاقم عامل لر بو حجره لرک سلامتیه مسلط اولور . اك مکمل حجره لر بیله تردییه اوغرامقدن قورتولماز ، شکلی ، ترکیبی بوزولور ، حیاتلری بیله سوزر ، یلرلرینه برایشه یاراماز انقاض قالیر . طبیعی اوزمان شخصك بوتون وهی خصلت لری ده بیتر . مثلاً دماغ حجره لری ایچکی ، آفون ، اسرار کبی زهرلر ، فرنکی وشدتلی حمالر کبی خسته لق لر یوزندن تردییه اوغرار . بوکی سببلر خلقتك اك قیمتلی موهبه سنی پریشان ایدر . پك بویوك قابلیتله دوغشمش

دقت ، حافظه ، خیال ، ایلاد فکر کبی ذکاتك مختلف تجلیاتنه مقر دماغ در . سنجیه و سیرت ، عزم و اراده ، نیک بینی و فتور ، خودبینی و غیر پرسنتلک ، غرور و وقار کبی اخلاق کتابلرینك موضوع لرینی تشکیل ایدن فضیلت لر ، فناقلر دماغك مالی در . الاری آیاقلری حرکت ایتدیرن ، کولدیرن ، سویله ده ن ، آجینی طابلی بی ، صیجانی ، صوغوخی دیوان مرکز لردخی اوراده بولونیور . حتی کورن ، ایشیدن ، قوقو حس ایدن ده بینمزد . کوزلر ، قولالقر ، بورون بو حسلری دماغه نقل ایدن برر آلتدن باشقه برشی صایلاماز . کوزی صاب صاغلام اولدینی حالده اطرافنده کی اشیا دن بر مفهوم چیقارامایان روحی اعمی لر (باقار کورلر) پك چوق در . حیاتك مختلف فعالیت لرینی اداره ایدن دماغ اولدینی ایچون وجودك اك مهم عضوی در . بدنك هر یرنده روحك اثرلرینه تصادف ایدورز . فقط روح ، دماغده انکشاف ایدن وظیفه لرک محصله سی در .

معناسيله بشریته فائده لی اولمغه قابلیتلی وطنداشلر چوغالیرسه او یورد شنله نیر. آنا رحمندن بیمارخانه ویا حبسخانه لری دولدرمغه نامزد چیمه جق لردن سه بشریت ضرردن باشقه برشی بکله مز، ضررلردن قورونمق ایچون مادی ومعنوی فداکارلقره قاتلانیر .

ذکا ، اخلاق ، حرکات وحسیات کبی مختلف وظیفه لری بر آهنگ تامله دوغمش وبویومشسه دماغی طبیعی تلقی ایدرز. دماغک ولادی معلولیت لر ویا کسبی خسته لقلرنده بو آهنگ واطراد موجود دکل در . مثلا دماغک ذکایه مخصوص حجره لری نقصان وقصورلی اولارق دوغمشسه عمری اولدقچه شخص ، معلول در . بوجنس معلولدره درجه سه کوره آبدال Idiot ، احمق Imbecile ، عقل زوکوردی débile دینلیر. بعضاًده دماغک اخلاقه تجلی کاه اولان مرکز لرنده کی حجره لرده یا نشوونماده بروقفه ویا غیر طبیعی لک اولورده ، برچوق ولادی روح قصورلری میدانه حیقار . بوساحه پک کنیش در ؛ بومنطقه کی کیره ن لری بیمارخانه لرده دارالمعزله لرده دکل اکثریا آرامزده کوریرز . یارادیلیشه سینیرلیر ، خویشلر ، کچیمسزلر ، ثبات سزلر ، سرسری روح لیر ، جلال لیر ، عشق وشهوتک ضالانته اوغرایانلر ، اختلاجیلر ، قانون شکن لر بوصفدن در . حکیملردن زیاده حاکم لری ، مربی لری ، اجتماعیات عالم لری مشغول ایدن بومتردیلره دائر طبابت روحیه متخصصلری طرفندن جلدلره اثر یازیلش ، بوسقط وضالات زده روحلرک طانیلماسی وتدایوسی ایچون تدقیقانه بولونیلمشدر .

أوت ، خلق آراسنده دولاشان ، هر مکتبده هر مسلک متشبثلری آرمسند پک چوق کوریلن بوفطری مجنون لرك روحاً علیل اولدینی کیسه نك خاطرینه کز . امراض عقلیه متخصصلری نك « دنیایی بوتون دلی کورییورلر » تزیفنه اوغرامالری بو یوزدن در . واقعا بومتردیلر تام مجنون دکل در ، فقط دماغلرنده ایستدیکمز سلامت ونجات یوق در . تحفدر ، فکر آبدالنی ایله کیسه اوکونمز . حالبوکه بزجه حسیات و اخلاق آبدال اولان بوی بومتردیلرک ، قصورلریله اوکوندکلرینه هر کون شاهد اولیورز . جلال لی ، حساس ، حتی متردی

واوزمانه قدر بونی اثرلریله اثبات ایتمش کن مضر عاملک شدت ونوعه کوره یا آنی دینیله جک طرزده ویا یواش یواش قیمتندن دوشر ، او یوکسک روحدن اثر قالماز . آنا بابادن قالان ثروتلرک اک قیمتلیسی دماغک صحتی در . دماغده کی حجره اهرامیه لریکیت وکیفیت اعتباریله نه قدر یوکسکسه اوشخص او قدر بویوک برثروته ، دنیاده کی ثروتلرک هیچ بریله صاتون آینامیه جق بردیفنه وارث اولمشدر . حقیقی اصالت ، روحده ، دماغک صحتنده در . نه اصل ورنکیکن اولادلری واردرکه دماغلرنده کی حجره لری مکمل اولمادینی ایچون « صویسز » تلقی ایدرز . وجودی صاعلام ، فکری پارلاق ، معنوی دوزکون برکوبلونک اولادی حقیقی اصل در . فرنکیلی ویا سرخوش بریدرله متورم ویا مجنون بروالده نك نوزادی ده ایشیکده ایکن لورد ومیلیونر اولسه ده جبابیتی بوزوق بر متردی در ؛ یا عقل یوقسولی ویا سجه و اخلاق زوکوردی در .

واقعا تربیه ومدنیتک تأثیری پک یوکسک در . نه قدر بویوک بر قابلیتله دنیایه کلیرسه کاسین تعلیم وتربیه دن محروم قالمش کوبیلر آرمسند کندیلکندن برادیسون ویا برپاستور چیمه ماش در . فقط او مکمل دماغ لریاض برمدنیتک تربیه سیله بوتون قابلیت لرینی اظهار ایدر . حالبوکه حجیرات دماغیه سی قحط اوله رق دنیایه کلن بر آبدال شهرلییه ، مدنیتک اک یوکسک تربیه سی بیله سپت اورمه دن فضله برشی اوکرده میور . کذا دماغک منطقه اخلاقیه سی قصورلی اولانلره اک یوکسک تحصیل لر بیله فضیلت بخش ایده میور ، حتی علم وهنری ، ردائت اخلاقیه سنی ده ا مؤثر صورتده کوسترمکه آلت اولیور .

طبابت روحیه ده یارادیلیشه فوق العاده اهمیت ویریرز . برملتک سعادت ، ساده نفوسنک چوغالماسیله دکل ، افرادی نك کیفیت یوکسک اولماسیله تأمین اولونور . خلقة قصورلی اولانلر جمعیت بشریه خدمت ایده مز ، بلکه سقط دماغلریله بشریته برر انکل در . بر آبدال چوجوق بر عائله زینتی اولاماز ، موجودیتنه بر یوره ک آجیسی دیه قاتلانلیر . هله فطری اخلاقسز ، تربیه قبول ایتمز بر متردی اولاد یابدینی ایشلره بر یوزقاراسی در . ذکالری مشمو ، خسته لقسز ، معنوی دوزکون ، بوتون

خسته خانه ده می در؟ شبهه سزد کل. دیشاریده نه دلیلر وارد رک
وقت وساعتی کلوب بر بیمارخانه به ادخاله مجبورت حاصل
اولور سه الکی پروا متخصص لراعاده حریتلرینه جسارت
ایده منزلر. حالو که دیشاریده بولون دقلری مدتیجه عقلیلرک
بیله حریت و راحتته حاکم یشارلر.

دورقنور مظهر عثمانیه

شهرک منشأنه دائر

نظم و نثر

نظم، نثر دن چوق اسکیدر. نه طرفه باقسهق، هانکی
زمانک لسانیاتی، بدیعیاتی آچسهق هر مملکتده، بر
ادبیاته صاحب هر ملتده نظم، صنعتک دیباجه سی اولارق
قارشیمزه چقار. نثر، نظمک قسماً و یاتماً سقوطندن
صوکر ا باشلامشدر. قدیم یونانستانده (هرودوت)
کی تاریخی نثرک بویوک استادلری یتشیدیکی زمان (اومیروس) ک
مقبولری چوقدن سونمشدی. بوتون اوروپا ملتلرینک
نثرلری ده نظملرندن صوکر کاله ایردی. نثرک اصل
مشکلی اولان حکایه رومان ایله باشلادی. فقط رومان ده
داستانک خرابه لری اوستنه قورولدی.

اکی ملترک ادبیاتلرنده نظمندن باشقه بر شیئه
تصادف ایده مه یز. حتی اسکی مکتب کتابلری بیله منظومدی.
مثلاً غوللر طبیعیات علملرینی چو جوقلرینه مصراعلرله
اوکره تیرلردی. منظوم درس لک ازلرله لری چو جوقلرله
دها قولای کلیردی.

اسکی یونان قوملرندن کریدیلرک قانونلری بیله وزنلی
وقافیه لی مصراعلردن عبارتدی. اسپارطه لی (لیکورغ) ک
مشهور نظاملری ده بویه ایدی. حتی بونلر (تریاندروس)
طرفندن موسیقی نوطه لرینه بیله آتمشدی. (برلین)
کتبخانه لرنده هنوز اون ایکینچی عصره عائد او یله بیر
حقوق رساله سی محفوظدر که یاری نظم، یاری نثردر.
الحاصل نر به باقسهق، هانکی جهتی آراشدیر سهق نظمک
نثر دن دها اسکی اولدیفنی کورویورز. هم یالکز انسانیتک
أوائلنده دکل، حتی اون، اون ایکینچی عصر اولنه

دوغدیغندن افتخارله بحث ایده نلره آز می راست کلیرورز.
اسکی زمانلرده چیرکین ضلالت تناسلیه لرینی مصور غزل
یازان شاعرلر اولدیفنی کی شیمدی ده ایک اتکلره فکرینی
باغلایان، یاخورد عشق و شهنش و قنندن اول انکشاف
ایتدیکنی بر مزیت روحیه ایمش کی اثر لرنده تشمیر ایدنه لرنده
چوقدر.

دماغ ایستر سالم اولسون، ایستر ذکا و انفعال جه
قصورلی بولونسون حیاتک مختلف صدمه لر یله یکیدن
یکی به بیر طاقم عارضه لره داها اوغرایه بیلیر. بو عارضه لره
بر قسمی وظیفوی در، دماغده کلوب کچیجی بیر صاغناق
تأثیرینی یاپار، صکره اسکی حال عودت ایدر. بیر قسمی
عضوی در، آرقه سی صیره بیر ایز براقیر، حتی مترقی
وتخریب کار بیر رول اوینار. جنت دیدیکمز بو عار-
ضه لردن وظیفوی لر، که کرک بیمارخانه و کرک شهرده
تداوی اولونانلر آره سنده ال بویوی یکوتی تشکیل ایدر،
چوق دفعه شفا ایله نتیجه لیر. عضو یلر ده صلاح
ممکن در، فقط شمذیلک قصور سنز ای اولان جنتلردن
صایلمیور. واقعا خراب اولش بیر حجره نک یکیدن
میدانه کله سنه امکان یوقدر. فقط هنوز صاغلان
قالانلری قورتار مق، خسته لانان حجره یی ده خراب
اولمان ای ایتک حکیملرکدن بکله نیلن غایه لردن در.
بو کون جنت لره ک مهم قسمی شفایاب اوله ییلدیکی کی
بک یاقین زمانده دیکر لرلی ایچون ده طبابتک شفا چاره لرینی
بوله جنی مأمولدر.

فعالت و کالیه بشری دیکر مخلوقلرک فوقه جیقاران
دماغیدر. شبهه سنر هر ما کنه کی فعالیتی اثناسنده سکتله ره،
انتظام سنر لقلره اوغرایه بیلیر. اونک ایچون بین خسته لقلری
تخمیندن چوق فضله در. بو عارضه سی بک بارز وسلامت
عمومیه یی اخلال ایده جک طرزده تهدیدکار اولانلر جنون
صایله ره خسته خانه لره تداوی اولونور. فقط شبهه سنر
هر جنون بیمارخانه به کیرمز. بر متخصص جه مرضی
بیمارخانه ده کیرک ککنندن هیچ فرقی اولمایان بک چوق،
دام آلتده کیردن یوزلرجه دفعه چوق دلیلر کیمسه نک
نظر دقتی جلب ایتمه دن، جنون دنیلمه دن خلق آراسنده
دولاشمقه در. هر متورم ساناتور یومده، هر فرنکیلی